

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar izrazili so ministru Pražaku svoje sočutje po brzoglavem potu povodom smrti njegove soproge. Imenovali so presvitli cesar več dosmrtnih članov Ogerske gosposke zbornice, med njimi tudi najvišega dvornika cesarjeviča Rudolfa grofa Karola Bombelles. Dunajski nuncij papežev msgr. Vanutelli bode odpoklican, na njegovo mesto pride msgr. Macenni. Meseca julija bode v Rimu konzistorij, v katerem bodo sv. Oče škofa Schönborna prekonizirali; intronizacija pa bode v Pragi 15. avgusta. Novi državni zbor otvoril se bode brž čas meseca septembra. Pred vsem pride na vrsto adresna debata in verifikacije volitev. Liberalni poslanci novega državnega zbora imeli so pred kratkim na Dunaju sejo, v kateri je predsedoval Herbst. Sprejeta je bila resolucija, ki izjavlja za prvo dolžnost edinost stranke. Potem so izvolili poseben odsek 25 poslancev, ki imajo v jeden program zjediniti razne programe. Deželna vlada na Hrvaškem izdala je na vse oblastnije okrožnice glede kolere. Minister Kallay je Sarajevo zapustil; pri njegovem odhodu bili so navzoči vsi dostojanstveniki.

Vnanje države. V prihodnjem konzistoriju imenovali bodo sv. oče za kardinale nadškofe Lindnejskega, Kolinskega, Kapuaškega in Bolonjskega; poleg teh pa tudi hišna premeta Kristofori in Schiaffino. — Laško ministerstvo še vedno ni sestavljeno, ker Depretisu, kateri je sestavo prevzel, delajo se mnoge ovire. To-liko je znano, da je Depretis sprejel zunanje zadeve. Tajani pa je pravosodni minister. — Portugalski kralj je obolel. — Rumunski kralj in kraljica prišla sta v Budimpešt, da si ogledata razstavo. — Francoskim vojakom se hudo godi na Kitajskem, ker razgrajajo med njimi hude bolezni. — Afganski emir Abdurhaman zbral je veliko armado v afganskem Turkestanu; bržčas namerava iti proti Heratu. — Cleveland, predsednik v severni Ameriki imenoval je Kelleya za poslanika združenih držav na Dunaju. Naša vlada pa tega imenovanja ni vsprejela. Govori se, da je temu uzrok, ker je pred nekaterimi leti v nekem govoru Italijo hudo napadel. — Na Španskem se kolera še vedno širi; pretekli teden je zbolelo v Madridu 13, umrlo 2 oseb, v pokrajinah je obolelo 2529, pomrlo pa 1123 oseb; minister Canovas in Romero podala sta se v Murcijo, prinesla sta 70000 frankov podporo.

Za poduk in kratek čas.

Župnija sv. Lovrenca na Dravskem polju.

Nedavno je na svetlo prišla knjižica z naslovom: „Župnija sv. Lovrenca na Drav-

skem polju. Krajepisno-žgodovinske črtice. Spisal Matej Slekovec, kaplan pri sv. Lovrencu na Dravskem polju. V Mariboru 1885 Tisk J. Leonove tiskarne. 8° strani 136.“ Dobiva se ta knjižica pri opravištvu „Slov. Gospod.“ v Mariboru in pri č. g. pisatelju iztis po 60 kr. Pridjana jej je tudi lična podoba cerkve sv. Lovrenca.

V tej knjižici je zbrano vse, kar je v katerem koli oziru vredno vedeti o sv. Lovrencu na Dravskem polju. Pred vsem bode seveda zanimala ta knjiga župljane ali farmane sv. Lovrenca, vendar bodo pa marsikaj zanimivega našli v njej tudi njihovi sosedi in sploh vsi ki omenjeni kraj poznajo ali pa se za naše kraje kaj brigajo.

Pri tej priliki, ko to knjigo naznanjamo in priporočujemo, posneli bomo iz nje z dovoljenjem č. g. pisatelja na kratko obče zanimljive reči za naše čitatelje, da bodo tisti, ki ne bodo knjige v roke dobili, vedeli, koliko lepega je č. g. M. Slekovec Lovrenčkim farmanom o njihovi fari napisal.

1. **Zgodovina.** Sv. Lovrenc na Dravskem polji je ime župniji in občini, ob cesti iz Ptujja na Ptujsko goro in Monsberg, kamor iz Ptujja lahko v pičlih dveh urah prideš.

Župnija sv. Lovrenca je gotovo ena izmed starših na Malem Štajeru, dasiravno ni znano, kedaj je bila župnija ustanovljena; le toliko vemo, da je od kraja cerkev sv. Lovrenca bila podružnica Hočke župnije in da je v prvi polovici 15. stoletja že bila samostalna župnija.

V prejšnjih časih je bila župnija sv. Lovrenca mnogo večja, kakor zdaj, kajti razun tega, kar zdaj obsega, je k njej dohajala cela Gorska fara in ves Mihovci, ki zdaj spadajo v Cerkovce. Vesi in kraji, ki so svoje dni k Lovrenčki župniji spadali, bili so tedaj ti-le: Mihovci, oboje Pleterje, Župečja ves, sv. Lovrenc, Apače, trg Črna ali Ptujška gora, Formin s cerkvico sv. Lenarta, Klamburki, Savinsko, Sevice, Trebež, Podložje, Stogovce, Apače ali Vapčja ves pri Dravinji, Slape, Deklece, Bolečka ves, Kapla, sv. Janž v Haložah, Hramno, Paštirovec, Lipno in Bildon.

Fevdni gospod, zavetnik in brez dvoma tudi patron te obširne župnije je bil l. 1567 nek Wolf Engelbrecht Auersburški. Zraven župnijske cerkve sv. Lovrenca bile so v župniji še tri podružnice: Mati božja na Gori, sv. Lenart in sv. Janž v Haložah.

Cerkev Matere božje na Gori je pozidana bila okoli 1424 od Ptujskih in Celjskih grofov v čistem gotskem slogu in je ena najlepših božjih hiš na Štajerskem. Kedaj pa ste bili cerkvici sv. Lenarta in sv. Janža postavljeni, nam ni znano; le toliko je gotovo, da ste v 16. stoletju že stali. Proti koncu 17. stoletja so sezidali Mihovčani sredi vesi cerkvico sv. An-

tona Padvanskega, ki je bila skoz 100 let četrta podružnica sv. Lovrenca.

Ko je bil 1615 v Leobnu na nemškem Štajeru kolegij jezuitov ustanovljen, prejel je od nadvojvode Ferdinanda II. župnijo sv. Lovrenca z vsemi takratnimi podružnicami v dar in je bil njen patron do l. 1773. Takrat je bil namreč red jezuitov v Avstriji odpravljen, njegova posestva prodana, skupilo z ostalim premoženjem pa šolskemu zalogu pripisano, ki je vsled tega prevzel čast in breme patrona Lovrenčke župnije.

V cerkvenem oziru je spadal sv. Lovrenc v raznih časih k raznim škofijam. Do l. 1751 je dohajal k patrijarhatu Oglejskemu, ki je že od časov Karola Velikega do Drave segal. Iz Ogleja je torej skoz več stoletij dobival svoje dušne pastirje, ki so morali v znamenje svoje podložnosti Oglejskemu očaku deseti del svojih letnih dohodkov odrajtovati.

Ko je bil l. 1751 Oglejski patrijarhat razdeljen v dve nadškofiji: Goriško in Videmsko, spadala je župnija sv. Lovrenca potem pod Goriško nadškofijo. Sicer pa se za čas Goriških nadškofov cerkvene razmere na Malem Štajaru niso mnogo spremenile, in sv. Lovrenc je kakor poprej spadal k Celjskeji naddijakoniji, ki je bila na več komisariatov ali dekanij razdeljena.

Večje spremembe v cerkvenem oziru so se pa dogodile za čas cesarja Jožefa II., ki je nekterim škofijam spremenil meje, ustanovil nove fare, zatrl samostane, prepovedal božje poti in s takimi in enakimi naredbami napravil mnogo zmešnjav. Vsled Jožefovih naredeb je Celjska naddijakonija razpala, sv. Lovrenc je bil 1788 pridružen Sekovski škofiji, in metropolitanske pravice čez te kraje je 1789 dobil Solnograški nadškof.

Na povelje cesarja Jožefa je bila 1786. l. na Gori samostalna župnija ustanovljena, katerej so odkazali trg Goro, Formin s sv. Lenartom, Podlož, Savinsko, Stogovce, Vapačjo ves, Slape, Doklece, Trebež, Bolečko ves, sv. Janža, Lipno, Bildon in še druge kraje v Halozah, tako da je takrat župnija sv. Lovrenca zgubila tri podružnice in se skrcila za polovico svojega obsega. In ker so l. 1795 še Mihovce s kapelico sv. Antona Cirkovcam pridružili, ni imela župnija sv. Lovrenca pozneje nobene podružnice in samo štiri vesi: Gornje in spodnje Pleterje, Župečjo ves, Gornji in spodnji sv. Lovrenc in Apače.

Ako še omenimo, da je po preselitvi sedeža Lavantiuskega škofa od sv. Andraža na Koroškem v Maribor župnija sv. Lovrenc z drugimi slovenskimi župnijami, ki so k Sekovski škofiji dohajale, l. 1859 prišla pod višjo duhovno oblast Lavantijskih škofov, smo s tem omenili vse važnije zgodovinske dogodke, ki se tičejo sv. Lovrenca in so v zgoraj omenjeni knjigi mično in obširno popisani.

(Dalje prihodnj.)

Smešnica 27. Nek židov skopuh prišel je ves žalosten iz sinagoge. Drug židov ga sreča in ga vpraša: „Brate! zakaj si tako pobitega srca?“ „Kako da bi ne bil? Rabin nam je ravno razlagal, da bomo vsi prah, ker smo iz praha vzeti.“ „Si prav norec, da te to žali! če bi bil iz zlata in bi moral postati prah, bi bila to zguba za 100 procentov; tako pa, ker si prah in boš prah, ne bo sicer nič dobička, pa tudi ne zgube.“ „Glej prijatelj! tega nisem poprej pomislil“, reče židov skopuh.

Razne stvari.

(Presvitli cesar) darovali so za zidanje nove šole v Razborju 300 fl.

(Njih ekscelencija) mil. knez in škof imeli so 27. junija črno sv. mešo za pokojnega cesarja Ferdinanda.

(Mrtud zadel) je v nedeljo tesarja J. Glimška v Celjski kapucinski cerkvi.

(Č. g. Ant. Muršec) kaplan v Radgoni, rojen pri sv. Bolfanku v Slov. gor., postal je župnik v Spielfeldu.

(G. Spaček) dosedanji načelnik železniške postaje na Pragarskem imenovan je chef-om v Mariboru. Dosedanji Mariborski načelnik g. Franz prestavljen je v Gradec.

(G. J. Tribnik) nadučitelj v Slivnici umrl je po dolgej, mučnej bolezni v 67. letu svoje starosti. Pokojni služil je 49 let ter je bil odlikovan s srebrnim križcem s krono za zasluge. Naj počiva v miru!

(Družba sv. Mohora) šteje letos 29557 udov, torej 1055 več, kakor lani.

(Poštni uradnik Apostol) v Budimpeštu poneveril je 27.000 fl.; 22.000 fl. dal je svojemu prijatelju, kateri je šel na policijo ter je tata ovadil.

(Narodne biblijoteke) izšel je 18. snopič, Vsebine: Matevž Klander; Spiritus familiaris. Zgodovina motniškega polža. Gregelj Koščenina. Snopič velja 15 kr.

(Železnica Spielfeld-Radgona) otvorila se bode 12. julija.

(Slovesnost v čast) blagovestnikoma ss. Cirilu in Metodiju priredi dekanija Gornji grad v zvezi s Narodno čitalnico 12. julija s naslednjim vspeškom: 11. julija ob 9. uri zvečer bakljada; 12. jul. budnica, ob 1/2 10 dohod procesij iz bližnjih župnij v farno cerkev Gornjegrajsko, potem slovesna služba božja; popoldne večernice; po večernicah koncert.

(Na Velehrad) se podajo naslednji preč. gg: kanonika Kosar in Herg, dekan Hajšek, župniki Meško, Rakoše, Voh in kaplan Slekovec.

(Strela ubila) je dne 27. junija spoštovanega posestnika, Matija Pustoslemška v Ročiški vesi, fare sv. Martina na Paki.